

Industrie of natuur?

'Industrie, want daar verdienen we ons brood mee. Met alleen de natuur kun je 7 miljard mensen niet onderhouden. Het verdiende geld kan weer worden gebruikt voor investeringen in de natuur.'

Mkb of grootbedrijf?

'Absoluut mkb. Ik ben een fan van het familiebedrijf vanwege de link met de oprichters, de drive en hart voor de toekomst. Het zijn geen megalomane geldmachines.'

Bij het nieuwe cruiseschip

Koningsdam: 'Rotterdam staat voor mij voor: niet bij de pakken neerzitten, rug rechten en kansen zoeken. Als er niks misgaat, gebeurt er te weinig'

ELBERT DIJKGRAAF (SGP)

**'BEDRIJFSLEVEN
ZIT IN HOEK
WAAR KLAPPEN
VALLEN'**

Wat hebben Kamerleden met ondernemers en het bedrijfsleven? Hoe scoren zij op de economische meetlat? SGP-Kamerlid Elbert Dijkgraaf: 'Ik ben een fan van het familiebedrijf.'

Geloof en bedrijf?

'Mijn visie op bedrijven stoelt op Bijbelse noties en algemeen menselijk denken. Mensen en bedrijven moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Je moet niet elk aspect in regels proberen te vangen. Zelf leren van een crisis vind ik belangrijker dan de regeltjes uit Den Haag. Maar de politiek heeft wel een rol, zoals bij het tegen gaan van dubieuze financiële constructies.'

Zondagsrust?

'Die is en blijft belangrijk, ook voor niet-gelovigen. Misschien lopen we hiermee zelfs voor op de tijdgeest. Kleine winkeliers moeten zich niet gedwongen voelen óók op zondag open te zijn. Ik geloof ook niet dat de economische koek groter wordt met een extra dag.'

Vrouwenparticipatie?

'Prima. SGP-vrouwen zitten ook niet standaard thuis. Onze achterban bestaat voor 79 procent uit tweeverdieners, en de jongerenorganisatie bestaat voor meer dan de helft uit vrouwen. Ik vind het belangrijk dat mensen zelf een keuze maken. Overheidsbeleid om vrouwen de arbeidsmarkt op te krijgen, is eigenlijk ouderwets, niet liberaal. Zo'n PvdA-kieslijst met net zo veel mannen als vrouwen komt op mij krampachtig over.'

Belang bedrijfsleven?

'Het geld dat de politiek uitgeeft, komt voor een groot deel van het bedrijfsleven. Dat besef is de laatste jaren ondergesneeuwd geraakt. Het bedrijfsleven zit in de hoek waar de klappen vallen. Kijk naar de gevolgen van de loondoorbetaling bij ziekte voor het midden- en kleinbedrijf. 'Ondernemers hebben het toch wel goed', hoor ik regelmatig ter rechtvaardiging. En ondertussen groeit het aantal werklozen en zzp'ers omdat de arbeid zo duur wordt gemaakt.'

Ook hoogleraar?

'Ik geniet ervan om mijn oude vak nog steeds één dag per week uit te oefenen als hoogleraar

economie. Dan sta ik met mijn voeten in de modder van de samenleving, want zo zie ik de universiteit met jonge mensen die kritische vragen stellen. De samenleving ontmoet ik ook in het ondernemersplatform dat ik binnen de SGP mede heb opgericht, en tijdens bedrijfsbezoeken.'

Van huis uit?

'Mijn ouders zaten in het onderwijs, maar mijn opa had slachtkuikens. Zelf ben ik de wetenschap ingegaan. Op de universiteit was ik ook financieel directeur van een bv, Sociaal-Economisch Onderzoek Rotterdam. Hoogleraar alleen vond ik te beschermd. Hier moest ik met klanten omgaan, innoveren en werknemers motiveren. We moesten een reorganisatie doorvoeren: het was knokken.'

Waarom politiek?

'Ik dacht erover om registeraccountant te worden. Maar kwam erachter dat ik het nadenken over maatschappelijke problemen leuker vond dan voor het grote geld te gaan. Tegelijkertijd begon ik me in het geloof te verdiepen. Het is uiteindelijk de politiek geworden.'

Bewondering voor?

'Zaadveredelingsbedrijf Rijk Zwaan. Ze zijn niet in handen gevallen van private equity, maar hebben een management buy-out gedaan om hun christelijke cultuur niet te verliezen. De winst wordt geïnvesteerd in het bedrijf en ze zijn onkwetsbaar voor de ontwikkelingen op de financiële markten.'

Hekel aan?

'Als in de niet-reële economie makkelijker geld wordt verdiend dan in echte bedrijven, die iets maken. Ik vind betrokken aandeelhouders oké, maar dat geldt niet voor speculanten die met geld gokken. Dat is ook risicovol voor de hele samenleving.' ■

GEEFT ZICHZELF EEN: 7,5